

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 20.03.2025 р. № 240 / 2/99-00-24-01-03-02 На № _____ від _____ 20__ р.

Комітет Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та митної
політики

Державна податкова служба України розглянула лист Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 14.03.2025 № 04-32/10-2025/59484 до листа від 14.03.2025 № 04-32/10-2025/59457 (вх. ДПС № 220/2 від 14.03.2025) та надає в межах компетенції відповідь на запитання платників податків щодо застосування окремих норм податкового законодавства України згідно з додатком.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

В. о. заступника Голови

Сергій ЛИСЕЮК

Щодо ситуації: ФОП був зареєстрований платником єдиного податку 2 групи з 2017 року у м. Харків. Протягом 2022 – 2024 років не сплачував єдиний податок, користуючись «воєнною» пільгою. З 01.01.2025 ФОП перейшов на загальну систему оподаткування, а з 01.04.2025 повертається на 2 групу.

Питання: Чи втрачає він право на користування пільгою по сплаті єдиного податку та військового збору? Чи може такий ФОП з 01.04.2025 року не сплачувати єдиний податок та військовий збір?

Відповідь на питання:

Абзацом першим п. 11 підрозділу 8 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – Кодекс) встановлено, що «з 1 серпня 2023 року фізичні особи – підприємці – платники єдиного податку першої та другої групи, податкова адреса яких знаходиться на територіях бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України станом на дату початку бойових дій або тимчасової окупації, мають право не сплачувати єдиний податок за період з першого числа місяця, в якому почалися бойові дії на відповідній території, виникла можливість бойових дій або почалася тимчасова окупація такої території, до останнього числа місяця, в якому було завершено такі активні бойові дії, припинено можливість бойових дій або завершено тимчасову окупацію».

Згідно з п.п. 1.12 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу платники військового збору – фізичні особи – підприємці (далі – ФОП) – платники єдиного податку першої та другої груп, податкова адреса яких знаходиться на територіях бойових дій або на тимчасово окупованих російською федерацією територіях України станом на дату початку бойових дій або тимчасової окупації, мають право не сплачувати військовий збір за період з першого числа місяця, в якому почалися бойові дії на відповідній території, виникла можливість бойових дій або почалася тимчасова окупація такої території, до останнього числа місяця, в якому було завершено такі активні бойові дії, припинено можливість бойових дій або завершено тимчасову окупацію.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затверджено наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.12.2022 за № 1668/39004 (далі – Перелік № 309).

Відповідно до Переліку № 309 визначаються дати початку та завершення активних бойових дій, виникнення та припинення можливості бойових дій або початку та завершення тимчасової окупації.

Як вбачається зі змісту п. 11 підрозділу 8 розділу та п.п. 1.12 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу однією з умов, яка надає платникам єдиного податку першої та другої групи право не сплачувати єдиний податок, є знаходження їх (платників єдиного податку першої або другої

груп) податкової адреси на територіях бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України станом на дату початку бойових дій або тимчасової окупації.

Згідно з п. 299.7 ст. 299 Кодексу відомості щодо податкової адреси суб'єкта господарювання та дати реєстрації вносяться до реєстру платників єдиного податку.

Отже, не сплачувати єдиний податок та військовий збір мають право ФОП – платники єдиного податку першої та другої групи, податкова адреса яких станом на дату реєстрації платником єдиного податку відповідної групи (відомості про яку внесені до реєстру платників єдиного податку) відповідає переліку територій, визначених Переліком № 309, з урахуванням визначених цим же Переліком дат початку бойових дій або тимчасової окупації.

Разом з тим право не сплачувати єдиний податок та військовий збір, надане платникам єдиного податку першої та другої груп п. 11 підрозділу 8 розділу та п.п. 1.12 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу, не розповсюджується на ФОП – платників єдиного податку першої та другої груп, які зареєструвались на території, визначеній Переліком № 309, вже після визначених Переліком № 309 дат виникнення можливості бойових дій/початку бойових дій/тимчасової окупації. Такі фізичні особи сплачують єдиний податок та військовий збір на загальних підставах.

При цьому зміна групи платника єдиного податку в межах першої та другої груп (перехід з першої на другу або з другої на першу групу) не обмежує право платника єдиного податку першої або другої групи не єдиний податок та військовий збір, надане платникам єдиного податку першої та другої груп п. 11 підрозділу 8 розділу та п.п. 1.12 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу.

Разом з тим при переході на третю групу платника єдиного податку або на загальну систему оподаткування з подальшим повернення на першу або другу групу платник втрачає право не сплачувати єдиний податок та військовий збір, надане платникам єдиного податку першої та другої груп п. 11 підрозділу 8 розділу та п.п. 1.12 п. 16¹ підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідні положення» Кодексу (у разі якщо до Переліку № 309 не були внесені відповідні зміни).

Відповідно до Переліку № 309 Харківська міська територіальна громада включена до переліків: «Території активних бойових дій» – з 24.02.2022 по 15.09.2022 та «Території можливих бойових дій» виникнення можливості бойових дій – 15.09.2022.

Отже, з урахуванням норм Кодексу платник єдиного податку першої або другої групи, податкова адреса якого як платника єдиного податку першої або другої групи станом на 15.09.2022 знаходиться у м. Харкові, має право до останнього числа місяця, в якому у встановленому порядку буде припинено можливість бойових дій, не сплачувати єдиний податок та військовий збір.

Одночасно якщо такий платник з 01.01.2025 перейшов на загальну систему оподаткування, а з 01.04.2025 знову повернувся на спрощену систему оподаткування та обрав першу або другу групу платника єдиного податку він сплачує єдиний податок та військовий збір на загальних підставах.